

<http://dx.doi.org/10.16926/fil.2018.15.17>

Michał PŁÓCIENNIK

<https://orcid.org/0000-0003-3644-0027>

Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie

**We're still on the road! Sprawozdanie
z V ogólnopolskiej konferencji naukowej z cyklu
Górskie Filozofowanie: *Kim jesteś, człowieku XXI
wieku? Współczesna problematyka antropologiczna.*
Schronisko PTTK im. Wł. Orkana na Turbaczu 1283
m n.p.m. (Gorce), 29 czerwca –
1 lipca 2018 r.**

Górskie Filozofowanie – ogólnopolski filozoficzno-konferencyjny projekt autorstwa częstochowskiego środowiska filozoficznego, a dokładniej Instytutu Filozofii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie¹ i Koła Naukowego Filozofów UJD – obchodziło w tym roku mały jubileusz. To już piąty raz miłośnicy mądrości z całej Polski spotkali się na wspólnym wędrowaniu góorskimi szlakami, nocowaniu w schronisku i filozoficznej uczcie. Tym razem kierunek wyznaczało jedno z najstarszych filozoficznych pytań: Kim jesteś, człowieku?, wybrzmiewające na nowo na początku XXI wieku. A jako że tematyka dosyć żywotnie obchodziła wszystkich uczestników, po raz kolejny udało się doświadczyć czegoś z klimatu Platonijskiej *Uczty*, a przynajmniej z jej idei.

Górskie Filozofowanie V zostało objęte licznymi patronatami, zarówno naukowymi jak i kulturalnymi oraz medialnymi: Prezydenta Miasta Częstochowy Krzysztofa Matyjaszczyka, Fundacji Marka Kamińskiego, Polskiego Towarzystwa Filozoficznego Oddział w Częstochowie, Centrum Dialogu Międzykulturowego w Częstochowie, „Filozofuj”, Polskiego Towarzystwa Etycz-

---

¹ Wcześniej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.

nego Sekcja Metaetyki, Radia „Fiat”, Częstochofskie24.pl, Stowarzyszenie Edukacji Filozoficznej „Phronesis”, „Światły”, „Templum Christi”.

Organizatorzy zaproponowali jako punkty odniesienia dwie myśli, jedną autorstwa tragicznie zmarłego na Nanga Parbat Tomasza „Czapkinsa” Maciekiewicza: „Człowiek jest tylko mocny w stosunku do drugiego człowieka w pyskówkach i przekomarzankach. Często opiera swoją wartość na materii, która jest – a w górach to najlepiej widać, tylko tymczasowa. Zresztą tak samo jak i człowiek”, drugą zaś Marka Kamińskiego: „Człowiek to taka dziwna istota, która zawsze chce czegoś więcej. Nie wystarcza mu to, że ma gdzie spać, co jeść, kochającą rodzinę i uporządkowane życie”.

Tegoroczna edycja *Górskiego Filozofowania* zgromadziła 30-osobową grupę miłośników mądrości, reprezentujących 8 ośrodków akademickich². W ciągu trzech dni zostało wygłoszonych 10 referatów: prof. dr hab. Jacek Filek „Wprowadzenie do nowej filozofii nadziei”; lic. Narcyza Myszka „Współczesny obraz człowieka uzależnionego”; dr Urszula Wolska „Zagubiona natura ludzka”, dr hab. Wiesław Wójcik „Ciąg dalszy tischnerowskiego sporu o istnienie człowieka”; mgr Maria Katarzyna Przybylska „Homini religiosis saeculo vicesimo primo, ubi es? O miejscu duchowości ludzkiej w dobie ekspansji neuronauk”, mgr Magdalena Pacewicz „Jestem dziełem sztuki – estetyzacja człowieka XXI wieku”; dr Maria Pleskaczyńska „Duchowa moc człowieka w walce z rozpaczą. Tischnerowskie (i nie tylko) myśli o nadziei”; mgr Wojciech Płóciennik (UJ) „Człowiek jako wyłączny podmiot odpowiedzialności karnej w perspektywie nowoczesnych technologii”; dr Grzegorz Sitek „O uzasadnionych granicach ludzkiego poznania”; mgr Marcin Krupa (UŚ) „Czy XXI wiek to pora na hodowlę nadczłowieka? Krótko o optymistycznym pesymizmie i miejscu filozofii we współczesnym świecie”.

Obrady miały charakter zdecydowanie seminaryjno-dyskusyjny, tak iż referat stanowił wstęp i zaproszenie do solidnej dawki filozoficznej dysputy. Naszym zdaniem to właśnie w monologicznym sposobie dzisiejszego filozofowania – choć nie wyłącznie – należy lokować słabe oddziaływanie filozofii zarówno w przestrzeni nauk szczegółowych, jak i przestrzeni społeczno-kulturowej. Logos filozofii jest bowiem dia-logiczny! Co istotne, dyskusje nie ograniczały się jedynie do czasu obrad, ale zarówno wędrówki górskie, jak i wieczorne biesiadowanie przenikał dia-logiczny sposób bycia. *Leitmotivem*, w którym przecinały i spotykały się, a zarazem od którego niejako naturalnie wychodziły owe rozmowy, było tytułowe pytanie o tożsamość człowieka początku XXI wieku, jako że wszyscy uczestnicy do takich właśnie ludzi w sposób apriorycznie bezczelny się zaliczyli :) Temu antro-po-dia-lo-

² Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Oświęcimiu, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Pomorski Uniwersytet Medyczny.

gicznemu wydarzeniu filozoficznemu w sposób niemal mistyczny patronował ks. Józef Tischner i to w trójnasób. Po pierwsze, konferencja rozpoczęła się dzień po 18 rocznicy jego śmierci. Po drugie, dzięki inicjatywie prof. Jacka Filka oraz uprzejmości rodziny księdza Tischnera drugiego dnia mieliśmy przyjemność odwiedzenia baczki Tischnera pod Turbaczem. Wreszcie z racji podejmowanej przez nas problematyki, a zarazem dia-logicznego charakteru całego przedsięwzięcia, w jakiś sposób uobecnialiśmy (a przynajmniej się staraliśmy!) antro-po-dia-logiczne *credo* myślenia filozofa z Łopusznej.

Trzy dni wspólnego filozoficznego bycia, dia-logowania i wędrowania³ to spory materiał do przemyśleń – nad czym? Nad kondycją polskiej filozofii i naszego rodzimego środowiska filozoficznego, nad dzisiejszymi i jutrzejszymi strategiami przeżywania swojego, a jednak dzielonego z innymi, człowieczeństwa w obliczu bieżących wyzwań... Ale to także dużo powodów do wdzięczności za współdzielone radości, wysiłek, przeżycia – solidny pakiet do kontemplacji. Na jedno i drugie mamy sporo czasu – bo widzimy się za rok. Ale niedosyt wynikający z przesyconego fenomenu, jakim jest *Górskie Filozofowanie* nie pozwala nam się zatrzymać już od kilku lat, pchając ku kolejnym odsłonom. Dokąd nas poprowadzi, nie wiemy, ale droga do kolejnej edycji już się zaczęła, odkąd zeszliliśmy z Turbacza w kierunku...

Przeżyj to z nami już za rok, bo my wciąż idziemy...

---

³ Odbyły się trzy górskie wycieczki: dzień I: Klikuszowa – Łapsowa – Bukowina Obidowska – Bukowina Miejska – Wisielakówka – Schronisko PTTK Turbacz; dzień II: Schronisko PTTK Turbacz – Wisielakówka – Bukowina Miejska – Bukowina Obidowska – Obidowa – Stare Wierchy – Obidowiec – Schronisko PTTK Turbacz; dzień III: Schronisko PTTK Turbacz – Bukowina Waksmundzka – Nowy Targ Oleksówki – Nowy Targ.